

OBECNÍ ÚŘAD VĚTRUŠICE

Vltavská 14, 250 67 Větrušice, Praha – východ, tel.:220 941 265, fax: 220 940 507
e-mail: obec@vetrusice.cz, www.vetrusice.cz

Datum: 22. 12. 2010

Vyřizuje: Zádová

Č.j.: 119/V

Ministerstvo životního prostředí
Odbor posuzování EIA
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

Věc: Vyjádření k EIA MZP298 Řešení energetického využití organických odpadů a kalů z Prahy

Obec Větrušice jako dotčený subjekt ve smyslu § 8 odst. 2 a 3 zákona 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí analyzovala dokumentaci záměru MZP298 *Řešení energetického využití organických odpadů a kalů z Prahy* a shledala v ní **zásadní nedostatky** a to jak technického, tak i formálního rázu. Dále jsme shledali, že předkladatel v dokumentaci *nerespektoval závěry zjišťovacího řízení*, adekvátně *nezodpověděl námitky* vznesené v oznamovacím řízení naší obcí a ani předložená dokumentace není vedena *zcela objektivním způsobem, přičemž* mnohé negativní vlivy záměru jsou *bagatelizovány*.

Za závažné nedostatky dokumentace považujeme zejména:

1. Opomenutí, že v dané lokalitě se nachází Národní přírodní rezervace Větrušická rokle zapsaná v systému *NATURA 2000 jako evropsky významná lokalita*.
2. Nedostatečná charakteristika *parametrů vstupů a výstupů záměru*
3. Nedostatečně podložená studie *dopravní obslužnosti záměru*
4. Enormní zátěž okolí záměru *pachovými látkami, prachovými částicemi a hlukem*
5. Nesoulad s *územně plánovací dokumentací*
6. *Podhodnocení negativního dopadu provozu záměru na životní prostředí a životní úroveň obyvatel včetně snížení hodnoty nemovitého majetku.*

Neboť níže uvedené konkrétní nedostatky dokumentace mohou závažným způsobem ovlivnit proces posuzování EIA, doporučujeme

ve smyslu §8 odstavce 5 zákona 100/2001 Sb vrátit dokumentaci předkladateli

a požadovat její doplnění a to i vzhledem ke skutečnosti, že v dokumentaci absentuje provoz na finální řešení likvidace kalů (potažmo produktu) a tak nedochází ke komplexnímu posouzení vlivu navrhované technologie na životní prostředí. Dále upozorňujeme, že díky přítomnosti zvláště chráněné oblasti zapsané v systému NATURA 2000 v blízkosti uváděné realizace záměru není dokumentace vedena

v souladu s §45i odstavcem 2 zákona 114/1992 Sb variantním posouzením

Pokud by přesto příslušný úřad došel k závěru, že dokumentaci není potřeba doplnit, vydáváme k takto provedené dokumentaci své **negativní vyjádření**, neb vliv záměru na životní prostředí nejen v naší obci, ale v celém mikroregionu Klecanska bude enormní a lze jej hodnotit jako *neakceptovatelný*. Vytýkáme jí, že nerespektuje hodnoty dlouhodobě v tomto mikroregionu utvářené a totálně *narušuje urbanistické pohledy* místních samospráv na další rozvoj mikroregionu, který záměr v zásadě znemožňuje.

Záměr naopak nekonceptním způsobem, a to za značných ekonomických pořizovacích i provozních nákladů, pouze přemísťuje funkční a kapacitně dostačující provoz z jednoho území na druhé, navíc způsobem, kdy navrhovaný záměr s parametry uvedenými v dokumentaci je v rozporu s lokálními územními plány i s plány jim nadřazenými. Záměr v tomto pohledu řeší pouze otázku městskou částí Praha Troja deklarované nemožnosti *být umístěn jako nedílná součást* ústřední čistírny odpadních vod (ÚČOV) Praha, aniž by porovnal relevantní parametry a hlediska související s vlivem na životní prostředí, například požadovanou *kapacitu okolní infrastruktury a možností lokalit*. Naopak volí uprostřed neuspokojivé situace veřejných rozpočtů extrémně finančně náročné řešení bez ohledu na ekonomickou a ekologickou rozvahu věci, dokonce i s nedostatečným legislativně podloženým obchodním modelem. Z těchto základních důvodů a na základě níže uvedených námitek k dodané dokumentaci

nedoporučujeme vydat kladné stanovisko.

I. NPR Větrušická rokle je EVL v systému NATURA 2000

Dokumentace uvádí, že v okolí záměru se nenachází žádné území zapsané do systému NATURA 2000, jako nejbližší takovou lokalitu udává park Veltrusy (9 km vzdálené). Své stanovisko opírá o stanovisko Středočeského kraje (příloha I.6), které však bylo vydáno v rozporu s realitou. **NPR Větrušická rokle** vzdálená cca 1200 m

od záměru **je součástí** systému NATURA 2000 a je zde zapsána jako evropsky významná lokalita (EVL) a to pod označením CZ0210279.

V této souvislosti upozorňujeme i na usnesení vlády 1359/06 z 30.11.2006, které v předmětné lokalitě zamítlo udělení výjimky na vybudování mezinárodní cyklistické stezky míjející tuto NPR pouze na svém okraji. Tato skutečnost je v totálním rozporu s posuzovanou dokumentací; navíc předkládaný záměr bude mít objektivně větší dopad na celistvost a jiné hodnoty ekosystému NPR než cyklistická stezka na okraji.

Na základě výše uvedeného požadujeme tento fakt zanést do dokumentace a vzít v potaz při dalším posuzování, obzvláště pak s ohledem na §45i odstavec 2 zákona 114/1992 Sb.

II. Nedostatečné uvedení vstupních a výstupních parametrů záměru.

a) klasifikace vstupních materiálů

Dokumentace neuvádí klasifikaci primárních odpadů, tedy surového směsného kalu, shrabků a písku, konkrétně neuvádí, zda tento odpad nevykazuje jednu nebo více **vlastností nebezpečného odpadu** ve smyslu klasifikace odpadů podle §4 odstavce 1 písmena a zákona 154/2010 Sb. Požadujeme tyto zásadní informace do dokumentace doplnit.

U organických odpadů není znám předpokládaný poměr mezi jednotlivými typy odpadů. Vzhledem k tomu, že tento přídatný odpad ovlivňuje výstupní parametry produktu, požadujeme, aby byl v dokumentaci EIA pevně stanoven (a to i s možným rozptylem).

b) shrabky a písek

Dokumentace uvádí, že denně bude do Drast RTK důlní úzkorozchodnou železnicí dovezeno na 135 tun pevného odpadu – shrabků a písku. Dále uvádí, že není známo, zda bude tento materiál moci být vůbec do produktu přimíchán (aniž by zhoršil požadované parametry produktu).

Požadujeme vypracovat studii, která jednoznačně prokáže, že tento přídatný odpad může **být součástí produktu**. V opačném případě je taková doprava do Drast irelevantní, není nutné budovat ani RTK v takovém rozsahu, tj. s *důlní železnicí*. Upozorňujeme, že obecně zpracování odpadu není v ÚP Klecan ani v nadřazeném ÚP Pražského regionu v areálu povoleno.

Možnou variantu uváděnou v dokumentaci spočívající v pouhém překládání odpadu v Drastech (byť po vytrídění) na kamionovou dopravu považujeme za neekonomickou a neefektivní. Z hlediska vlivu na životní prostředí přináší jen další zátěž, která by mohla být eliminována alternativním koncepčním řešením.

c) organický odpad, biomasa

Dokumentace uvádí, že jako organický odpad může být použit i **separát z bioplynových stanic**. To je odpad obsahující nebezpečné látky včetně těžkých kovů, který vykazuje už pouze minimální schopnost být dále energeticky zužitkován. V souvislosti s deklarovaným energetickým využitím produktu **požadujeme vyčíslení výhřevnosti** všech typů zpracovávaných organických odpadů včetně jejich jmenovitého posouzení podle příznivého efektu na výstupní produkt (primárním úkolem organického odpadu je zvýšení výhřevnosti produktu).

Nebude-li příznivý efekt prokázán, požadujeme, aby takový typ organického odpadu (tj. odpad s nízkou výhřevností) **nebyl do Drast vůbec transportován**, neb míchání energeticky nevyužitelných odpadů do produktu je kontraproduktivní a požadujeme, aby to dokumentace reflektovala.

Zároveň požadujeme takové záruky, že organický odpad bude moci být dovážen v požadované kapacitě **500 tun denně** bez ohledu na povětrnostní podmínky. V této souvislosti požadujeme vyhodnotit zimní provoz areálu, zejména dovoz organického substrátu v době sněhové kalamity nebo náledí, neb dokumentace neřeší adekvátní **rezervu pro případ mimořádných havarijních stavů**. Z dokumentace není ani patrné, na jakou minimální a maximální dobu jsou navrženy **skladovací kapacity**. Dokumentace **nejmenuje zdroje** organického odpadu s konstatováním, že nemají na posuzování EIA vliv; však na jiných místech konstatuje, že vstupní parametry odpadů a kalů jsou značně časově variabilní a jsou závislé na jejich zdrojích. Z dokumentace vyplývá, že tyto vstupní parametry ovlivňují parametry výstupního produktu. Vliv na životní prostředí tedy jinou částí dokumentace považujeme za prokázaný a požadujeme, aby to dokumentace reflektovala.

d) zdroje kalů mimo Prahu

Dokumentace počítá s likvidací kalů i **mimo pražskou aglomeraci**, tj. zejména pražskou ÚČOV. To ve svém důsledku znamená, že kaly nebudou dopravovány pouze RTK, ale i **další automobilovou dopravou**. V sekci doprava však taková skutečnost není zahrnuta. Při uvažování současné kapacity ÚČOV **1,1 milionů EO** připadá na dovážení kalů automobilovou dopravou celých **35% kapacity záměru**, tedy cca **88 tun sušiny denně**. Tento další neuvedený nárůst dopravy je **nepřijatelný**. Pokud bude předkladatel předpokládat i takové využití záměru, požadujeme jeho korektní zapracování do dokumentace, zejména do dopravní studie a studií na ní navazujících.

e) komplexní analýza včetně zpracování produktu

Výstupní produkt záměru by měl být používán jako náhražka hnědého uhlí nebo v zemědělství, avšak samotné (energetické) zužitkování produktu není předmětem dokumentace. Požadujeme, aby výběr technologie zpracování a likvidace kalů byl

proveden na základě **komplexní analýzy**, nikoliv rozdělením problému na „směsné“ a „spalovací“ zařízení posuzované každé zvlášť, druhé vynucené prvním. Odmítáme konstatování, že „v současném raném stádiu...nelze zahrnout vlivy (koncového) energetické využití“. Naopak požadujeme explicitně zahrnout tato zařízení do dokumentace EIA a posoudit tak vliv těchto zařízení na životní prostředí.

Považujeme za nepřijatelné, že komplexní otázka likvidace kalů z pražské aglomerace se stává *souborem zařízení*, které každé zvlášť bagatelizuje vliv na životní prostředí. Požadujeme, aby zpracovávaná dokumentace EIA pokrývala komplexní likvidaci kalů, tedy byla doplněna o dokumentaci **procesu finálního zpracování produktu** v rozsahu uváděném dokumentací (spoluspalování nebo aplikace do zemědělské půdy), byť zařízení bude od drasteckého provozu dislokované. Takové zařízení se avšak bude na celkové likvidaci kalu, potažmo produktu, podílet nemalou měrou. V této souvislosti požadujeme **variantní zpracování** takových zařízení na externích lokalitách a zanesení vlivu na životní prostředí těchto zařízení do dokumentace EIA.

Dokumentace si vyhrazuje pro výstupní směs používat **označení produkt**, odkazuje se na §3 odstavec 6 zákona 154/2010 Sb. Požadujeme, aby bylo v dokumentaci bez jakýchkoliv pochyb prokázáno, že uváděná směs **splňuje všechny zákonné podmínky** pro označení „produkt“, které jsou dány touto legislativní normou. V opačném případě požadujeme výstup technologie označovat v souladu se zákonem jako odpad a nakládat s ním podle toho.

f) energetické využití produktu – vliv na životní prostředí

V souvislosti s využitím produktu namísto hnědého uhlí požadujeme komparativní studii spalování s

- variantou 0 – palivo hnědé uhlí
- variantou 1 – palivo hnědé uhlí s přimíchanou biomasou, potažmo jiným deklarováním odpadem
- variantou 2 – palivo hnědé uhlí s produktem

s detailním zaměřením na výhřevnost, popelnatost a emise škodlivých látek včetně těžkých kovů a jiných nebezpečných součástí pocházejících z kalu nebo organického odpadu. Součástí této teoretické studie požadujeme stanovení maximálních přípustných **poměrů mezi produktem a konvenčním palivem**.

Za předpokladu, že uvedené parametry budou značně odvislé od technologie spoluspalování, požadujeme zahrnutí konkrétních zařízení umístěných na jiných lokalitách do tohoto procesu EIA (např. několikrát uváděná hnědouhelná elektrárna Mělník). Součástí studie navrhujeme i energetické porovnání procesu spoluspalování produktu (pouze část daná celkovou výhřevností produktu) a energií nutných ke výrobě

produktu v Drastech (čerpání, odstředění, dodané teplo na vyhívání, doprava, atd.) a **vyčíslení účinnosti** takového technologického procesu.

g) energetické využití produktu – odbyt a legislativa

Dokumentace EIA neuvádí žádná **zařízení na zpracování produktu**, natož jejich charakteristiky. Z tohoto důvodu žádáme, aby byly předloženy předběžné smlouvy zaručujícího **odbyt veškerého produktu** minimálně ve formě souhlasu s aplikací produktu pro energetické účely s praktickým (tj. na základě proběhlých spalných zkoušek) uvedením, kolik produktu může být zpracováno a v jakém maximálním poměru s konvenčním palivem. Doporučujeme ve fázi dokumentace EIA adekvátním způsobem vytvořit přesah pro kapacitu odbíraného produktu.

Dokumentace uvádí, že „využití produktu jako paliva bude potenciálně možné, pokud tomu nebude bránit vztah k aktuální novele zákona o odpadech“. Požadujeme, aby finální **zpracování produktu nebylo závislé na budoucí vůli zákonodárce**, bylo posuzováno podle norem aktuálně platných a popřípadě pouze doplňovala známé návrhy novel daných zákonů. Požadujeme, aby dokumentace takový požadavek reflektovala.

h) využití produktu v zemědělství

Dokumentace uvádí použití produktu i *R10 Aplikace do půdy či terénní úpravy*. Dle legislativy je toto možné pouze po **hygienizaci kalu**. Ta se běžně provádí při srovnatelných teplotách, avšak v neodvodněném kalu.

Požadujeme zpracování komparativní **bakteriologické analýzy pasterizace** odvodněného a neodvodněného kalu. V dokumentaci uvedené konstatování, že „lze předpokládat sterilizaci produktu“ není uspokojivé a ani není díky specifickým podmínkám ničím podloženo. Značně však naráží na jiné konstatování předkladatele o velkém množství potenciálních dodavatelů předmětné (ověřené) technologie.

Dále produkt překračuje **legislativně povolené množství těžkých kovů** (Hg dokonce desetinásobně), přesto dokumentace počítá s jeho využitím v zemědělství. Zařízení ani na potenciální dodatečnou hygienizaci, ani na odstranění těžkých kovů však v záměru obsaženo není.

Dokumentace překvapivě nenavrhuje pro využití v zemědělství zvláštní technologický přístup, tedy i pro tento typ výstupu navrhuje do kalů míchat organický odpad, zejména pak nákladně zakoupenou biomasu, která je primárně určena ke zlepšení energetických vlastností výstupního produktu pro použití uváděné v odstavci b).

Požadujeme doplnění dokumentace o podrobnou analýzu využití produktu v zemědělství a uvedení **separátního technologického postupu** pro výrobu. V případě

nutnosti realizace jiné koncovky požadujeme takové zařízení zahrnout do procesu EIA. Dále požadujeme upřesnění této možnosti využití, když sama dokumentace hovoří o reálné „*spíše nemožnosti splnit požadované limity*“.

III. Dopravní obslužnost a zatížení místních komunikací.

a) variantní zpracování

Jak z dokumentace vyplývá, doprava bude značně negativně ovlivňovat nejen životní prostředí, ale i samotnou **dopravní obslužnost** okolních obcí *Sedlec, Klecany, Větrušice, Zdiby a Husinec/Řež*, sekundárně i *Klíčany, Hoštice a Vodochody*. I pokud by byla finálně zvolena **varianta 3** (která jediná může být označena jako akceptovatelná), bude **značně přetížena** křižovatka silnic *II/608* a *III/0083* a dálniční sjezd *E55/D8, I/9* a *II/608*, kde se již dnes tvoří dlouhé kolony zejména individuální automobilové dopravy.

Z tohoto důvodu požadujeme podmínění souhlasného stanoviska realizací **kruhové křižovatky II/608 a III/0083** ve všech variantách a dobudování **dálničního sjezdu E55/D8, I/9 a II/608** „dvoukřídlým“ způsobem tak, jak je plánováno v územně plánovací dokumentaci Zdib.

Podmínění realizace variant budoucím souhlasem vlastníka pozemků je ze strany dokumentace neakceptovatelné, požadujeme alespoň předběžný, avšak závazný **souhlas vlastníka pozemku** tak, aby byla zaručena možnost realizace varianty dopravní obsluhy záměru.

b) intenzita dopravy

Dokumentace totálně zkresluje reálnou intenzitu dopravy, hypotetické úvahy prezentuje jako ověřená fakta, která s reálnou zátěží mají pramálo společného. Jednoduše lze **rozporovat intenzitu provozu na silnici III/24219**. Uváděná intenzita může být vztažena pouze k prvnímu úseku mezi silnicí *II/608 – III/0083* a distribučním centrem Ahold. Od tohoto místa ke křižovatce silnice *III/24219, III/2425* a *III/0083* je intenzita nákladní dopravy podstatně nižší (pouze již obsluha betonárky Klecany, skladu Klecany a lomu Klecany). Od této křižovatky ke křižovatce *II/24219* do Větrušic projedou denně maximálně **jednotky nákladních aut** (a to do autoservisu společnosti Hrubý). Od křižovatky do Větrušic po silnici *II/24219* až k areálu současného kalového hospodářství projíždí nákladní doprava **zcela výjimečně** (i z důvodu omezení hmotnosti automobilu na *12 tun*). Jinými slovy nárůst kamionové dopravy v posledních dvou jmenovaných úsecích není **uváděných 40%, ale téměř rovných 100%**.

Tento zásadní fakt se odráží v hlukové i rozptylové studii, která po celé trase počítá s dokumentací deklarovanými *187 nákladními auty denně*. Požadujeme totální přepracování sekce doprava a adekvátní přepracování všech studií z ní vyplývajících.

Důrazně se ohrazujeme proti takovýmto v dokumentaci tendenčně zkresleným poskytnutým vstupním datům. O skutečné intenzitě dopravy **musel být předkladatel korektně informován**, což dokládá i obrazová příloha č 4. a 5. v příloze I.12

c) doprava po železnici

Dokumentace uvádí perspektivní možnost dopravy po železnici. V této souvislosti požadujeme do dokumentace doplnit **předběžný souhlas obcí**, ve kterých by mělo docházet k překládání organického odpadu a produktu (z dokumentace Praha Čakovice, Měšice, Kralupy nad Vltavou) a detailnější **variantní posouzení** umístění těchto překladišť, a to i vzhledem na aktuální portfolio zdrojů organického odpadu a rozložení spotřebitelů produktu.

d) alternativa dopravy kalů automobilovou dopravou

Dokumentace uvažuje alternativu ponechání odstředivek na Císařském ostrově a dovoz odvodněného kalu do Drast. Tato alternativa přináší další nárůst dopravy v okolí Drast (objem dopravy v okolí záměru zůstává nezměněn). Tuto alternativu lze stěží označit jako koncepční, navrhuje její eliminaci z dokumentace.

IV. Podhodnocení dopadu z provozu zařízení na okolní dotčené obce.

Téměř všechny stavební objekty záměru budou své okolí nadmíru obtěžovat **hlukem a zápachem**. Dokumentace u každé z nich tyto aspekty bagatelizuje, udává, že sice budou své okolí obtěžovat, avšak ihned konstatuje, že tento vliv je nezanedbatelný. Absolutní čísla v celkovém hodnocení však dávají za pravdu obavám okolních obyvatel, žijících buď v těsném sousedství záměru, nebo cca 350 m daleko (zástavba Drasty a Větrušice), potažmo i obyvatele okolních obcí. Poznamenejme, že tyto hodnoty jsou teoretické, v lepším případě lze považovat za nejlepší možné realizovatelné, avšak provozní hodnoty mohou být i podstatně odlišné.

Z těchto důvodů požadujeme podmínit potenciální kladné stanovisko nutností **realizovat veškerá dostupná**, a to i ekonomicky nákladná, opatření vedoucí k minimalizaci těchto negativních jevů, nikoliv čekat, zda-li se tyto nedostatky projeví v průběhu zkušebního provozu.

Dále požadujeme v rámci řídicího systému nastavení **transparentního kontrolního mechanismu** pro obyvatele okolních obcí a zejména pro místní samosprávy tak, aby mohli samočinně dohlížet na plnění předsevzatých limitů. Zároveň požadujeme záruku závazku zapracování kompenzací pro stanovené obce pro případ neplnění limitů.

a) pachové látky

Konstatování, že „rozptylová studie řeší předběžné maximální hodnoty emisí pachových látek, které by měly zajistit u okolní obytné zástavby takovou úroveň koncentrace pachových látek, která nebude pro obyvatelstvo obtěžující“ nepovažujeme za šťastné. Zdá se, jako by překladatel rozptylovou studii psal pouze na míru obyvatel, nikoliv záměru. Požadujeme **objektivní výpočet úniků pachových látek** z jednotlivých stavebních objektů s předem adekvátně stanoveným koeficientem fugitivních emisí a nové zpracování rozptylové studie.

Dokumentace uvádí doporučení instalace dalších biofiltrů, a však konstatuje, že to povede k dalšímu záboru volné plochy. Požadujeme tuto instalaci ještě před zkušebním provozem a požadujeme všechny podobné „přidružené“ stavby minimálně zakreslit do schéma rozmístění provozu tak, aby nemohlo dojít k **zaplnění areálu** způsobem, který by realizaci přidružených zařízení eliminující vliv záměru na okolí znemožňoval. Jelikož na tuto potenciální skutečnost odkazuje i sama dokumentace, požadujeme, aby byla **vyjmuta úvodní sekce** udávající, že areál **má dostatečné rozměry** a z tohoto důvodu je vhodný pro realizaci záměru.

b) běžné emise z biofiltrů

Dokumentace připouští biofiltry jako prvek negativně ovlivňující své okolí. Upozorňujeme, že maximální účinnost biofiltrů je 85%, tedy minimálně 15% zápachu bude nekontrolovatelně unikat. Tento fakt bývá bagatelizujícím způsobem nazýván „*běžné emise biofiltrů*“. Protestujeme proti takovému zavádějícímu označení.

c) emise vodní páry

Dokumentace uvádí emise vodní páry v celkovém objemu 85,3 tun denně. Požadujeme posudek, že takové množství vypouštěné páry nebude mít vliv na **mikroklima**, popř. jiné složky životního prostředí. Zároveň požadujeme posudek deklarující, že společně s vodní párou nebudou **unikat jiné nežádoucí látky** (zejména v návaznosti na pachové látky) a že nehrozí žádné bakteriologické znečištění ovzduší.

V této souvislosti požadujeme záruky odolnosti technologie proti namrzání.

d) rozptylová studie

Dokumentace stanovuje imisní pozadí podle měřicí stanice AKOBA (Praha-Kobylisy) a SVELA (Vetrusy). Veškeré učiněné závěry o aktuální imisní situaci lze označit jako nerelevantní, neboť SVELA je umístěna v údolí (na marginální ovlivnění tímto aspektem upozorňuje i CHMÚ, Drasty jsou naopak na náhorní plošině) a výsledky AKOBA jsou relevantní pro okolí vzdálené maximálně 4,5 km. Tedy aktuální imisní situace se opírá

o absolutně nepodložená data, odhad nemusí být přesný, spíše může vést k chybným závěrům a interpretacím (uvažování emisí z dálnice D8 na základě emisí Zenklovy ulice je toho dokladem). Z důvodu absence měřících stanice požadujeme stanovení imisní situace na základě nezávislého kontinuálního měření přímo v lokalitě a přepracování rozptylové studie podle reálných dat. Subjektivním pozorováním místních poměrů lze mnohé udávané vlastnosti rozporovat, ať již se jedná o spalování fosilních paliv, absolutně převládající ovlivnění pouze externími zdroji; subjektivně zejména v období převládajících vlivů tlakové výše rozporovat lze rozporovat i větrnou růžici, náhorní plošina vykazuje své vlastní mikroklima. Jako objektivně směrodatné údaje o větrné růžici je možné použít data z letiště Vodochody.

e) hluková studie

Bod č. 3 hlukové studie v dokumentaci je umístěn nejméně 80 m (z 350 m) od bodu, který byl v hlukové studii měřen, viz hluková studie příloha I.15, číslo měření 36/2010. Požadujeme sjednotit body a adekvátním způsobem upravit závěry hlukové studie.

Hodnoty zatížení hlukem uvedené v závěrech hlukové studie považujeme za hodnoty značně narušující současný relativně příznivý stav v okolní přírodě. Hlukovou studii doporučujeme rozšířit o pasáž specifikující **frekvenční charakteristiku hluku** tak, aby byla adekvátním podkladem pro hodnocení zdravotních rizik.

Vzhledem k uváděným kompenzacím v těsném sousedství areálu (vykoupení 6 rodinných domů) z důvodu nemožnosti splnění hlukových limitů se důvodně obáváme, že hluk bude zatěžovat i části naší obce, která od záměru odděluje pouze *rovinaté pole*. Návrh **protihlukových stěn a valů** na straně druhé totálně znehodnotí estetické hledisko (navíc provedená vizualizace zcela taková opatření nereflektuje). Požadujeme zpracování a podmínku realizace takových opatření, která by minimalizovala hluk a nenarušovala estetické hledisko, například realizací záměru jako **podpovrchového**. Součástí realizace by mělo být i začlenění vhodné zeleně do prostoru areálu.

Požadujeme zpracování hlukové studie i ve formě mapy izofon pokrývající i významnější zdroje hluku, zejména automobilovou dopravu (dálnice E55/D8, II/608, III/24219), I. železniční koridor, letiště Praha Ruzyně, letiště Vodochody, AERO Vodochody, lom Klecany, betonárka Klecany) Zároveň požadujeme zodpovědět, proč hluková studie ukazuje jiné parametry u bodů 2 a 3, přičemž okolní podmínky těchto bodů ve vztahu k záměru jsou identické.

f) vnitroareálová doprava

Z dokumentace není zřejmé, která varianta dopravy kalů a odpadů po areálu bude používána, zdali vnitroareálová automobilová doprava nebo pásové dopravníky. Variantu rozvážení kalů „ve sklápěčkách“ lze označit jako **absolutně nevyhovující** z důvodu dalšího šíření pachových a prachových látek ve vzduchu a možné

kontaminace (bakteriální i nežádoucími látkami včetně těžkých kovů) srážkových či povrchových vod nebo ovzduší. Důrazně požadujeme minimalizaci vnitroareálové dopravy a podmínku transportu kalů pomocí hermeticky uzavřeného pásového dopravníku.

g) chybějící reference na technologii aerobní fermentace

Míra využívání technologie aerobní fermentace ve světě není v dokumentaci presentována přesvědčivým způsobem. Dokumentace na jedné straně mluví o ověřené a provozem prověřené technologii, na jiném místě zmiňuje technologii jako doménu malých čistíren odpadních vod (tedy pak je technologie spíše alternativou k fitoremediaci), což je v rozporu s faktem, že záměr je primárně určen pro největší čistírnu odpadních vod v České republice. Požadujeme tyto rozpory ozřejmit a uvést reference na kapacitně srovnatelné provozy v Evropě a uvést zkušenosti s nimi a to jak z pohledu technologického, tak z pohledu místní občanů a samospráv.

V. Ostatní vlivy

a) snížení hodnoty nemovitého majetku.

Hodnota nemovitého majetku v okolí záměru bude značně snížena. Větrušice jsou neprůjezdnou, klidnou obcí, z jedné strany sousedící s NPR Větrušická rokle. Silnice III/24219 je v úseku Větrušice – Vodochody využívána minimálně. Snížení ceny nemovitostí nebude dáno pouze dopravou (a to v jakékoliv variantě, neboť téměř veškerá dopravní obslužnost Větrušic, ale i celého mikroregionu Klecanska je vedena přes křižovatku III/608, I/9 a E55/D8), ale i přítomností nepřetržitého provozu v bezprostřední blízkosti obce včetně obtěžování obyvatelstva hlukem a zápachem. Argument nových pracovních míst je u téměř automatizovaného provozu irelevantní. V této souvislosti požadujeme komplexní návrh odpovídacích kompenzací.

b) rekreační hodnota území

Dokumentace se zcela mylně domnívá, že předmětné území není využíváno k volnočasovým aktivitám. Není složité v jakékoliv mapě dohledat, že po silnici III/24219 vede v úseku Klecany – Vodochody – Máslovice „dočasná objízdná“ trasa **mezinárodní cyklistické stezky č. 2 Praha - Drážďany**, jejíž realizace v údolí Vltavy z důvodu průchodu NPR Větrušická rokle je nemožná. V okolí záměru vedou i jiné významné **cyklistické stezky**, např. **8100 – okruh kolem Prahy**. V okolí se rovněž nalézají plochy využívané k nejrůznějším sportovním aktivitám (fotbalová hřiště, letiště pro modeláře, kitting a v zimní sezoně pak k běžkování aj.). V okolí je značeno hned několik **turistických tras** (z toho několik naučných) včetně mezinárodní **E10 z Finska do Španělka**. Značné části obcí i ve vzdálenějším okolí jsou využívány **k rekreaci**

(např. Zdiby-Brnky, Husinec-Řež, Klecany, Máslovice). Uvedené skutečnosti jsou v totálním rozporu s konstatováním dokumentace, která uvedené cyklistické stezky i jiné aktivity zcela ignoruje.

Na základě tohoto faktu požadujeme přepracování relevantní části dokumentace a přílohy *I.20*.

b) světelný smog

Problematika světelného smogu z nepřetržitého provozu (vnitroareálová doprava a osvětlení areálu) není v dokumentaci vůbec řešena. Požadujeme její doplnění.

c) zdravotní rizika, posouzení vlivu na veřejné zdraví

Domníváme se, že dokumentace dostatečně nereflektuje závěry posouzení vlivu na veřejné zdraví (příloha *I.16*). Požadujeme uvedení textové části dokumentace v soulad s touto přílohou, navíc požadujeme přepracování hodnocení vlivu na veřejné zdraví podle zaktualizovaných studií. Poznámku o vzniku nových pracovních míst v souvislosti s veřejným zdravím považujeme za irelevantní.

VI Požadavky na doplnění dokumentace EIA

a) kumulace vlivů na životní prostředí

Dokumentace vylučuje kumulaci vlivů na životní prostředí ostatních staveb, v této souvislosti zmiňuje pouze dopravní zátěž (a to nereflektující připomínku *III b*) a „současný stav“ AERO Vodochody.

Tento závěr však není relevantní, předmětná lokalita je dále ovlivněna provozem letiště Ruzyně a může být značně ovlivněna záměrem rozšíření letiště Vodochody (EIA *MZP257*), zejména ve vztahu k hlukové a rozptylové studii. Požadujeme variantní zapracování těchto bezesporu značně ovlivňujících, byť i potenciálně možných, aspektů do dokumentace, v souvislosti s *MZP257* zejména pak s detailem na posouzení emisí PM10 a pachových látek.

b) podhodnocené celkové hodnocení

Do značné míry nelze nesouhlasit s celkovým hodnocením záměru zejména u obtěžování pachem, hlukem a dopravou. V těchto aspektech se nabízí i stupeň 7, zvýšení hodnocení o jeden bod se nabízí i u hodnocení estetického hlediska.

Udávaný důvod přemístění, neobtěžování obyvatel Prahy a přesunutí této zátěže mimo katastrální území není takto postavený relevantní proti posouzení EIA a proto by

na něj neměl být brán zřetel. Tento zástupný problém by měl být vyřešen na úrovni zvolené technologie a opatření vedoucí k minimalizaci negativních dopadů v místě vzniku odpadu, nikoliv přemísťováním do jiných oblastí s podstatně menší infrastrukturou potřebnou pro bezproblémový provoz technologie.

c) nedostatečné zajištění při havárii

Záměr neprezentuje žádná zařízení, která by umožnila víceméně bezproblémový chod ÚČOV Praha v případě poruchy či havárie technologie kalového hospodářství nebo RTK. Kapacita na zdržení surovin za normálních okolností transportovaných RTK je řádově omezena hodinami (např. 6 hodin pro směsný kal). Není dostatečně ošetřeno, jak se s takovými provozními stavy vypořádat.

Požadujeme vypracování scénářů pro havarijní situace, v případě dlouhodobějšího trvání včetně analýzy jejich vlivu na životní prostředí. Doporučujeme, aby záměr navrhoval koncepční opatření vedoucí k minimalizaci jejich vzniku.

d) nesoulad s územně plánovací dokumentací

Dokumentace se hned několikrát odvolává na **údajný soulad s územní pláнем** Klecan a územním plánem Pražského regionu. Srovnáním množství vstupních surovin (obzvláště při přepočtu na sušinu) v žádném případě nelze záměr chápat jako „*koncové zařízení technické infrastruktury*“ pro „*likvidaci odpadních vod*“, ale spíše jako zařízení na **zpracování odpadu**. To v žádném případě **není v souladu s územními plány**. Požadujeme, aby tuto poznámku reflektovala i dokumentace, která záměr koncipuje jako *zařízení na likvidaci čistírenských kalů*, přičemž z výše uvedených faktů vyplývá, že tato složka záměru není dominantní.

d) nepřehledný text dokumentace

Doporučujeme vést dokumentaci způsobem, který nebude stejné pasáže (byť s drobnými změnami) uvádět na různých místech, například navrhuje v nutných případech zpřehlednit dokumentaci používáním odkazů. Jako příklad lze uvést dovážení písku z ÚČOV, které je v části I. řešeno i bez uvedení objemu, avšak část II. již tento objem konkretizuje.

Shrnutí a požadavky

Odmítáme snahu předkladatele opět komplexní záměr rozdělovat do dílčích částí a žádáme příslušný úřad, aby takovému tendenčnímu rozdělování záměru zabránil. Již dnes je komplexní záměr *Modernizace čistírny odpadních vod v Praze* rozdělen do

dvou záměrů EIA *PHA154* a posuzovaný *MZP298*, ten je však dál rozdělován na zařízení na míšení produktu (aktuální dokumentace *MZP298*) a zařízení produkt spotřebovávající, původně měl být separátně posuzován i RTK. Dále explicitně požadujeme, aby předložená dokumentace byla v souladu s připomínkou // e) rozšířena

o variantně řešené záměry na zařízení zpracovávající produkt

a došlo k posouzení EIA celého technologického celku, nikoliv jen jeho dílčích částí.

Rozdělování jediného komplexního projektu na dílčí záměry vede k nepřehlednosti posuzovaného záměru (zatímco *PHA154* uvádí 6 možných lokalit pro kalové hospodářství, *MZP298* uvádí pouze jednu a ostatní považuje za nemožné, přičemž obě EIA byly podány identickým předkladatelem).

Na celé dokumentaci je alarmující, že u obou předpokládaných využití produktu je uvedeno (bod // g) a h)), že dané využití produktu není (a nebo spíše nebude) v souladu s legislativou. Zásadní nezodpovězenou otázkou tedy je, proč takové zařízení vůbec budovat.

V souvislosti s připomínkou / upozorňujeme, že NPR Větrušická rokle je EVL a tudíž se

na záměr vztahuje odstavec 2 §45i zákona 114/1992 Sb.

Neboť dokumentace není vedena způsobem, který ji citovaný zákon ukládá, explicitně požadujeme zpracování dokumentace variantním řešením skládající se z porovnání

- varianty 0 – ponechání stávajícího kalového hospodářství na bázi anaerobní stabilizace kalu na Císařském ostrově, popřípadě její intenzifikace, pokud bude vyžadována
- varianty 1 – umístění nového kalového hospodářství na bázi aerobní stabilizace ve formě identické technologie, jako je navrhována nyní v Drastech, na Císařském ostrově
- varianty 2 – umístění nového kalového hospodářství na bázi libovolné technologie na území Hl.m. Prahy
- varianty 3 – umístění nového kalového hospodářství na bázi aerobní stabilizace ve formě identické technologie, jako je navrhována nyní v Drastech, v Drastech

Komplexní posouzení těchto variant by mělo dát odpověď na otázku, zda enormně finančně nákladné přemístění současného, v posledních letech za nemalých investic zmodernizovaného, kalového hospodářství na Císařském ostrově bude skutečně mít tak značně pozitivní vliv na (celkové) životní prostředí a to s respektem k adekvátní ekonomické rozvaze variant. Posouzení by mělo odpovědět i na otázku, zda není Praha schopna řešit své kalové hospodářství tak, jak jej řeší okolní evropské metropole (tedy

ve svých průmyslových zónách pod veřejnou kontrolou), ne světově unikátním, provozem neověřeným a teoreticky diskutabilně proveditelným transportem směsných nestabilizovaných kalů do 10 km vzdálené lokality překonávající více než 100 m převýšení. Při porovnávání doporučujeme rozdělit oblast kolem záměru do soustředných, ekvivalentně vzdálených zón, a do dokumentace zahrnout vliv na obyvatele zde trvale žijící. Zároveň doporučujeme brát v potaz dostatečně kapacitní infrastrukturu, zejména přímou návaznost na železniční nebo lodní dopravu. Bylo by vhodné zohlednit i fakt, že již dnešní kalové hospodářství dokáže zajistit energetickou soběstačnost celé poloviny ÚČOV, což je vzhledem k možnosti tzv. blackoutu více než žádoucí vzhledem k prevenci rizik. V rámci variant by měla být navrhována taková další opatření, která by minimalizovala negativní vliv záměru na životní prostředí.

Pokládáme za zvláštní, že tak náročná technologická otázka byla zodpovězena na základě „menšího počtu negativních vyjádření k oznámení EIA“, nikoliv odborným, evropskými kapacitami v oboru oponentovaným, výběrem. Takto vedený výběr variant by měl být minimálně přílohou dokumentace EIA, ideálně však by měl být integrující složkou celé dokumentace. Naopak předkladatel se s tímto úkolem co do variant lokalit vypořádal tak, že oznámil, že alternativní umístění kalového hospodářství naráží na negativní vyjádření městské části Praha – Troja. Upozorňujeme, že takový způsob argumentace nepovažujeme za akceptovatelný, městská část Praha Troja je pouze jedním z rovných účastníků procesu EIA.

Vzhledem k výše uvedeným formálním a technickým připomínkám doporučujeme

ve smyslu §8 odst 5 zákona 100/2001 Sb vrátit dokumentaci předkladateli

a

ve smyslu §45i odstavce 2 zákona 114/1992 Sb nařídit variantní posouzení

minimálně v uvedeném rozsahu.

Dílčí uvedené požadavky a připomínky z našeho vyjádření požadujeme aplikovat do stávající dokumentace. Dále doporučujeme, aby přílohy dokumentace byly zpracovány pouze autorizovanými osobami.

Ve Větrušicích, dne 22.12.2010

Soňa Zádová
starostka obce